

ÎNCHEIERE

01 iulie 2022

mun. Chișinău

Judecătorul Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, Cazacu Grigorii examinând cererea de chemare în judecată depusă de către FPC „*****” SRL împotriva Primăriei or. ***** privind anularea pct.1 din dispoziția nr.***** prin care au fost suspendate executarea tuturor lucrărilor de construcție în terenul cu numărul cadastral ***** precum și anularea prescripției Arhitectului-șef din cadrul Primăriei orașului ***** f/n din *****,

c o n s t a t ă :

La 16 iunie 2022 avocatul ***** în interesele reclamantului FPC „*****” SRL s-a adresat în judecată cu acțiune de contencios administrativ împotriva Primăriei or. ***** privind anularea pct.1 din dispoziția nr.***** prin care au fost suspendate executarea tuturor lucrărilor de construcție în terenul cu numărul cadastral ***** precum și anularea prescripției f/n din *****.

În cadrul acțiunii și a pretențiilor înaintate, avocatul în interesele avocatul reclamantului a solicitat suspendarea executării dispoziției nr.***** în partea ce ține de suspendarea executării lucrărilor de construcție executate de FPC „*****” SRL la blocurile locative cu nr. cadastrale ******, ******, ******, ****** și ******, indicate în planul geometric anexat, precum și suspendarea executării prescripției f/n din *****.

În motivarea cererii de suspendare invocă faptul că există suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea pct.1 din dispoziția nr.*****, or rezultatele raportului de expertiză nr.***** din ******, cât și raportul tehnic cu privire la executare lucrărilor de prospecțiuni geotehnice pentru obiectul „Proiectarea complexului locativ din mun. Chișinău, or. ******, str. ******, nr. cadastral ****** din anul 2021, demonstrează că riscul invocat de primărie nu este probat dar inventat.

Cu privire la existența suspiciunilor serioase și rezonabile privind legalitatea prescripției f/n din ******, prin care se afirmă că lucrările de construcție pe terenul cu nr. cadastral ****** din str. ******, or. ******, mun. Chișinău, indică că prin scrisoarea cu nr.****** din ******, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a informat Primăria or. ****** că în urma efectuării controlului s-a stabilit că lucrările de construcție se execută de către SRL „Merant-Plus” în baza certificatul de urbanism pentru proiectare nr.****** și autorizației de construire ******, ambele emise de Primăria or. ******.

Astfel, solicită FPC „*****” SRL suspendarea executării dispoziției Primarului orașului ****** nr.****** în partea ce ține de suspendarea executării lucrărilor de construcție executate de FPC „*****” SRL la blocurile locative cu nr. cadastrale ******, ******, ******, ****** și ******, precum și suspendarea executării prescripției Arhitectului-șef din cadrul Primăriei orașului ****** f/n din ******.

Instanța a notificat Primăria or. *****, asupra cererii de suspendare a actelor administrative contestate, însă autoritatea publică pîrîtă a ignorat notificarea instanței și **nu și-a expus poziția în acest sens.**

Se reține că acțiunea a fost repartizată prin PIGD Judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, Cazacu Grigorii.

Analizând argumentele invocate în suportul cererii de suspendare a executării dispoziției Primarului orașului *****, nr. ***** în partea ce ține de suspendarea executării lucrărilor de construcție executate de FPC "*****" SRL la blocurile locative cu nr. cadastrale *****, *****, *****, ***** și *****, indicate în planul geometric anexat, precum și suspendarea executării prescripției Arhitectului-șef din cadrul Primăriei orașului *****/n din *****, judecătorul conchide că cererea de aplicare a măsurilor de asigurare urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

Conform **art. 2 alin. (2) Cod Administrativ**, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform **art. 3 Cod Administrativ**, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înlăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform **art. 6 Cod Administrativ**, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

Conform **art. 10 alin. (1) Cod Administrativ**, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform **art. 11 Cod Administrativ**, actele administrative individuale pot fi :

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestațiilor materiale sau bănești este un act administrativ individual prin care o astfel de prestație se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu **art. 16 Cod Administrativ**, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform **art. 21 Cod Administrativ**, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Conform **art. 22 Cod Administrativ**, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform **art. 30 Cod Administrativ**, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În concordanță cu **art. 31 din Codul administrativ**, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform **art. 32 Cod Administrativ**, procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj clar și ușor de înțeles, acțiunile care trebuie întreprinse. În condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Conform **art. 38 Cod Administrativ**, înaintea fiecărei decizii judecătorești pe fond, participanților la proces li se oferă posibilitatea de a-și expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparțială și instituită prin lege. În acest scop, instanța de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a procesului.

Conform **art. 44 Cod Administrativ**, (1) Participanți la procedura administrativă sînt: autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă. (2) Dacă procedura administrativă implică necesitatea soluționării unei chestiuni cu privire la drepturile și obligațiile comune ale mai multor participanți sau drepturile și obligațiile participanților decurg din aceleași temeieri de fapt sau de drept, participarea lor la procedura administrativă este obligatorie. (3) Autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.

Conform **art. 94 Cod Administrativ**, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Conform **art. 118 Cod Administrativ**, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde :

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiție în totalitate fără ca prin decizia de soluționare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de același fel într-un număr mai mare sau automatizat și, conform circumstanțelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

În acord cu **art. 120 din Codul Administrativ**, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă :

a) numele/denumirea autorității publice care a emis actul administrativ;

b) numele colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ;

c) numele destinatarului actului administrativ;

d) data la care a fost emis actul administrativ;

e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ);

f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ;

g) decizia cu privire la cheltuieli;

h) informația cu privire la exercitarea căilor de atac;

i) semnătura colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ.

Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) și i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume și semnătură. Pentru indicarea conținutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicațiilor făcute în acest

sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaște clar conținutul actului administrativ.

În conformitate cu **art. 132 Cod Administrativ**, prin emiterea unui act administrativ individual se înțelege atât emiterea lui de către prim-ministru și autoritățile publice cu conducere unipersonală, cât și adoptarea lui de către Guvern și autoritățile publice cu conducere colegială. Conducerea colegială a unei autorități publice adoptă decizii prin vot.

Conform **art. 137 Cod Administrativ**, (1) În exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Conform **art. 214 Cod Administrativ**, (1) Suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de judecată care examinează acțiunea de contencios administrativ. (2) Instanța de judecată poate dispune suspendarea executării actului administrativ individual din motivele prevăzute la art.172 alin.(2). (4) Instanța de judecată decide cu privire la suspendarea executării actului administrativ individual printr-o încheiere susceptibilă de recurs, fără citarea participanților la proces. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează părțile pentru audiere în privința temeiniciei cererii de suspendare. Prevederile art.177 alin.(2) din Codul de procedură civilă nu se aplică.

Conform **art. 172 Cod Administrativ**, (2) Motivele suspendării sînt :

a) existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil;

b) existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.

În corespundere cu **art. 219 Cod Administrativ**, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Admisibilitatea, legalitatea și temeinicia cererii de suspendare.

Potrivit Recomandării Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. (89) din 13 septembrie 1989 privind protecția provizorie acordată de instanță pe probleme administrative, atunci când o instanță este sesizată cu o contestație referitoare la un act administrativ, iar instanța nu a pronunțat încă o decizie, solicitantul poate cere aceleași instanțe sau unei alte instanțe competente să ia măsuri de protecție provizorie împotriva actului administrativ, în decizia privind acordarea protecției provizorii solicitantului, instanța trebuie să ia în considerare toți factorii relevanți, inclusiv faptul că în cazul în care executarea actului administrativ este susceptibilă de a provoca daune și că acestea ar putea fi remediate cu dificultate și dacă există un *caz prima-facie* împotriva valabilității actului.

Totodată, măsurile de protecție provizorie dispuse de către instanța competentă pot lua forma de suspendare a executării actului administrativ, în întregime sau parțial, prin care se dispune în totalitate sau parțial restabilirea situației care a existat la momentul adoptării actului administrativ sau la orice modificare ulterioară și de impunere asupra administrației a oricărei obligații corespunzătoare, iar măsurile de protecție provizorie nu pot aduce în nici un fel atingere deciziei care urmează să fie luată de către instanța sesizată cu privire la contestarea actului administrativ.

În accepțiunea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, existența unei hotărâri judecătorești inexecutorii constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil consacrat de art. 6 din Convenție (Hornsby vs Grecia), acest drept devine iluzoriu dacă sistemul legal intern al statului respectiv ar permite ca o hotărâre definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul uneia dintre părți. Este de neconceput ca art. 6 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților - proceduri care sunt echitabile, publice și se desfășoară într-un termen cât mai scurt cu putință - fără a proteja executarea hotărârilor judecătorești; a interpreta art. 6 ca referindu-se exclusiv la accesul în justiție și la desfășurarea procedurilor ar duce la situații incompatibile cu principiile statului de drept pe care statele contractante s-au obligat să le respecte atunci când au ratificat Convenția (Golder vs Marea Britanie). În interpretarea art. 6, executarea unei hotărâri judecătorești trebuie privită ca parte integrantă a unui „proces”, mai mult, Curtea a acceptat deja acest principiu în unele cazuri referitoare la durata procedurilor (Zappia vs Italia).

Totodată, pentru a evita abuzurile nejustificate din partea reclamantului, judecătorului i se oferă posibilitatea de a aprecia întinderea și caracterul real, ireversibil al prejudiciului, a cărui producere iminentă este invocată de reclamant. Se mai reține că măsurile provizorii aplicate în fiecare caz separat de către instanța de judecată țin de substanța obiectului acțiunii. Instanța urmează să dispună măsura provizorie, care menține starea de fapt pe durata examinării cauzei, în circumstanțe în care în mod plauzibil există riscul unei pagube ireparabile.

La caz, titularul acțiunii invocă în suportul cererii de suspendare a executării *dispoziției Primarului orașului ***** nr. ***** în partea ce ține de suspendarea executării lucrărilor de construcție executate de FPC "*****" SRL la blocurile locative cu nr. cadastrale ***** și ***** indicate în planul geometric anexat, precum și suspendarea executării prescripției Arhitectului-șef din cadrul Primăriei orașului ***** f/n din ******, condiție regăsită la *art. 172 alin. (2) Cod Administrativ coroborat cu art. 214 Cod Administrativ - existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil.*

Prin suspiciuni serioase și rezonabile se înțeleg acele fapte care nu confirmă propriu-zis ilegalitatea actului, dar oferă instanței de judecată posibilitatea intrinsecă să-și formeze, în urma unei examinări sumare, convingerea că acesta ar fi unul ilegal. Or, ilegalitatea actului administrativ individual, în esență este un aspect de fond care se constată în urma examinării cauzei de contencios administrativ în cadrul dezbaterilor judiciare, iar suspendarea executării actului administrativ individual este o măsură de protecție provizorie și efectivă a drepturilor subiective, la caz, a dreptului de proprietate.

Judecătorul reține că, din conținutul dispozițiilor art. 214 Cod Administrativ se desprind temeiurile de admisibilitate a cererii de suspendare a executării actului administrativ individual, și anume :

- prezența unui act administrativ individual defavorabil comunicat destinatarului;
- depunerea unei cereri de suspendare în forma scrisă;
- competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea și soluționarea acțiunii în contenciosul administrativ;
- iar în cazul contestării actului administrativ cu cererea prealabilă, autoritatea publică competentă cu soluționarea acesteia să fi refuzat cererea de suspendare sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul prevăzut de lege.

Supra, judecătorul a argumentat *inter alia* existența elementelor de admisibilitate disputate, totodată în acest sens mai este necesar ca acțiunea în contencios administrativ să fie înaintată în termenul prevăzut de lege. Astfel, judecătorul constată că, reclamantul a uzat de o acțiune în contestare conform art. 206 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ. Prin acțiunea în contestare se solicită de către reclamant anularea în tot a actelor administrative individuale pretinse a fi ilegale.

Pe altă undă de idei, din moment ce titularul acțiunii invocă încălcări la emiterea actului administrativ, o analiză sumară a alegațiilor reclamantilor și o incursiune superficială exercitată asupra actului administrativ contestat, aduce în vizorul judecătorului *prima facie*, vicii care pun la îndoială legalitatea actului administrativ contestat care rezidă în: lipsa audierii reclamantului de către pârât anterior emiterii actului administrativ, nemotivarea actului administrativ, caracterul incontestabil al actului administrativ, încălcarea principiului securității raporturilor juridice și încrederii publice în activitatea administrativă a autorităților publice, per ansamblu, aspectele reliefate sunt susceptibile să genereze suspiciuni rezonabile și serioase privind legalitatea actelor administrative individuale contestate.

Este de menționat că, respectivele deficiențe fac să planeze în privința actului administrativ supus controlului judecătoresc semne de întrebare focusate pe substanța actului administrativ care pot fi confirmate sau infirmate în definitiv doar după o examinare minuțioasă și multiaspectuală a fondului cauzei însă până la derularea exercițiului dat, la această etapă procesuală se impune suspendarea executării actului administrativ valabil la momentul intentării acțiunii, a cărei prezumție de legalitate se va afla în stare imponderabilitate până la soluționarea definitivă a litigiului deferit judecății.

Potrivit art. 138 alin. (1) și alin. (4) lit. a) din Codul Administrativ, dispozițiile adiționale sînt reglementări care restricționează reglementarea principală decisă printr-un act administrativ individual. Aceste dispoziții nu pot contraveni scopului actului administrativ. Dispoziții adiționale admisibile sînt: limitarea în timp (o facilitate sau o obligație începe sau încetează într-un anumit moment ori este valabilă o anumită perioadă).

Avînd în vedere cele menționate, judecătorul conchide că, motivele invocate de titularul cererii în acest sens sînt plauzibile și justificate, circumstanțe ce determină admiterea cererii de aplicare a măsurilor asiguratorii, cu dispunerea suspendării dispoziției Primarului orașului *****, nr. ***** în partea ce ține de suspendarea executării lucrărilor de construcție executate de FPC "*****" SRL la blocurile locative cu nr. cadastrale *****, *****, *****, ***** și *****, indicate în planul geometric anexat, precum și suspendarea executării prescripției Arhitectului-șef din cadrul Primăriei orașului ***** f/n din *****, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

În susținerea poziției sale cu privire la suspendarea dispoziției Primarului orașului *****, nr. ***** în partea ce ține de suspendarea executării lucrărilor de construcție executate de FPC "*****" SRL la blocurile locative cu nr. cadastrale *****, *****, *****, ***** și *****, indicate în planul geometric anexat, precum și suspendarea executării prescripției Arhitectului-șef din cadrul Primăriei orașului ***** f/n din *****, judecătorul reține *prima facie* asupra existenței condiției prevăzute de **art. 172 alin. (2) lit. a) Cod Administrativ** și anume existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil.

Astfel judecătorul reține că conform pct. 4 din Anexa nr. 1 la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova cu privire la controlul de stat al calității în construcții nr. 360 din 25.06.1996, controlul de stat al calității în construcții este exercitat de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, conform prevederilor Legii nr.721-XIII din 2 februarie 1996 privind calitatea în construcții.

Potrivit pct. 27 lit. b) din Hotărîrea menționată, în cazul în care în urma controlului au fost depistate încălcări ale legislației în construcții, executarea lucrărilor cu abateri de la documentația de proiect, sau cerințele normativelor în vigoare, producerea și livrarea materialelor și articolelor pentru construcții, care nu corespund cerințelor standardelor, inspectorul, responsabil de control, ia decizia de aplicare a măsurilor de lichidare a neconformităților depistate, care pot fi următoarele: sistarea lucrărilor de construcții executate cu abateri de la documentația de proiect sau cerințele normativelor în vigoare.

Conform pct. 10 alin. 1) și 4) din Anexa nr. 1 la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Supraveghere Tehnică nr. 1088 din 18.12.2017, Agenția este investită cu următoarele drepturi:

1) să constate contravenții, să încheie procese-verbale cu privire la contravenții și să aplice sancțiuni în conformitate cu Codul contravențional al Republicii Moldova;

4) să sisteze lucrările de construcții-montaj în lipsa actelor permissive necesare, cu abateri de la proiect și de la documentele normative, fără proiect sau cu încălcări ale legislației în construcții, precum și cele care sînt executate de persoane neatestate

Totodată în conformitate cu prevederile art. 141 alin. (1) Cod Administrativ, un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare.

Prin urmare, judecătorul atestă că anume Agenția pentru Supraveghere Tehnică, este investită cu competență legală, de a verifica executarea mersului lucrărilor în construcții și în caz de necesitate de a sista executarea în continuare a acestora, cu aplicarea sancțiunilor corespunzătoare prin întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenții sau emiterea de prescripții tehnice, pe cînd sistarea lucrărilor de construcție executate la șantierul din orașul ***** în terenul cu nr. cadastral *****, a fost efectuată prin dispoziția Primarului orașului ***** , ***** ***** *****.

Totodată judecătorul reține din conținutul dispoziției Primarului orașului ***** , ***** ***** ***** cu privire la sistarea lucrărilor de construcție executate la șantierul din orașul ***** în terenul cu nr. cadastral *****, distingerea a unui sigur aspect care în opinia Primarului orașului ***** ar impune sistarea lucrărilor de construcție, pe terenul cu nr. cadastral ***** și anume că s-a constatat apariția unor fisuri caracteristice unei alunecări de teren între blocul de locuit situat pe str. ***** cu număr cadastral ***** , edificat de către SRL „*****” , și șantierul în construcție de pe aceeași stradă, în scopul preîntîmpinării producerii pagubelor, însă contrar prevederilor art. 93 alin. (1) Cod Administrativ, potrivit căruia, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția, de către Primăria orașului ***** nu au fost prezentate careva înscrisuri confirmative cu privire la pericolul apariției fisurilor caracteristice unei alunecări de teren la construcțiile menționate.

Mai mult, cu referire la existența unui risc de alunecări de teren la blocul locativ situat pe str. ***** cu nr. cadastral ***** , și sistarea lucrărilor de construcție, se reține că contrar mențiunii respective invocată în dispoziția Primarului orașului ***** , ***** ***** ***** , potrivit raportului de expertiză „Casei de locuit în proces de execuție nr. cadastral

***** și ***** întocmit de către expertul tehnic P.E. Corcevschii, nr. raport ***** din ***** , la data examinării construcțiilor cu nr. cadastral ***** și nr. cadastral ***** acestea se aflau în stare tehnică satisfacatoare și careva riscuri nu prezintă. Totodată se mai indică că careva procese de alunecări de teren nu sunt. Respectiv se menționează că, riscurile invocate de primărie și care au stat la baza argumentării necesității emiterii Dispoziției nu s-au adeverit.

Se mai reține că conform Raportului Tehnic cu privire la executarea lucrărilor de prospecțiuni geotehnice pentru obiectul „Proiectarea complexului locativ din mun. Chisinau, or. ***** , str. ***** , nr. cadastral ***** , întocmit de „*****” SRL, din anul 2021, careva procese fizico-geologice active nefavorabile pe șantierul de construcție și într-o rază de 200 metri nu se atestă-pct. 7 din concluzii și recomandări.

Mai mult judecătorul reține că la dosar este anexat Actul de constatare (necontestat) din 13.06.2022 eliberat de „***** , SRL, expert tehnic dr. ing. ***** ***** și specialistul principal „***** , SRL dr. ing. ***** din care rezultă că în urma analizei rezultatelor inspecției și reconamărilor expuse în cadrul raportului de studio geotehnic nr. ***** pentru prevenirea riscului lunecărilor de teren se recomnadă în regim de urgență de efectuat măsurările pentru combaterea și prevenirea deformațiilor de alunecare și anume:

1. Proiectarea și executarea construcțiilor de sprijin din piloți sau massive din piloți în partea de sus-centrală a versantului (poziția și configurația construcției de sprijin de stabilit prin calcul) pînă la începerea sezonului de ploi din toamnă an. 2022;
2. De efectuat măsurile de scurgere organizată și evacuarea apelor pluviale de suprafață și subterane (sisteme de drenaj, rigole, fîntîni de drenaj, etc.)
3. De finalizat construcția fundațiilor (cel puțin pînă la ciclul zero cu executarea lucrărilor de executarea și compactarea umpluturii inverse a gropii de fundație) în partea de jos a versantului pentru blocurile nr. B (1-2) și nr. C (1-2).

Se mai indică în Actul de constatare menționat supra, că în cazul în care măsurările recomandate nu vor fi executate, există riscul prăbușirii taluzurilor gropilor de fundație executate sau activarea proceselor geologice nefavorabile care la moment nu sunt stabile pe șantier, de asemenea conform recomandărilor anterioare pentru prevenirea activizarea procesului de alunecare este obligatoriu ca lucrările de construcție a blocurilor locative să se execute de la partea de juos în direcția de sus, conform proiectului de organizare a lucrărilor de construcție-montaj.

Totodată judecătorul reține că lucrările de construire de pe terenul cu nr. cadastral ***** (sistate prin dispoziția Primarului orașului ***** , ***** ***** *****), sunt executate în temeiul Certificatului de Urbanism nr. ***** și a Autorizației de Construire ***** , care nu au fost contestate, suspendate sau anulate, obținînd astfel puterea lucrului decis.

În conformitate cu prevederile art. 140 Cod Administrativ, un act administrativ individual obține puterea lucrului decis atunci cînd nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acțiune în instanța de judecată competentă.

Astfel, puterea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești semnifică faptul că o acțiune nu poate fi judecată în mod definitiv decât o singură dată (bis de eadem re ne sit actio), iar hotărârea este prezumată a exprima adevărul și nu trebuie să fie contrazisă de o alta hotărâre (res iudicata pro veritate habetur). Efectul de „lucru judecat” al unei hotărâri judecătorești are doua accepțiuni:

Stricto sensu semnifică autoritatea de lucru judecat (bis de eadem), care face imposibilă judecarea unui nou litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri (exclusivitatea).

Lato sensu semnifică puterea de lucru judecat (res judicata), care presupune că hotărârea beneficiază de o prezumție irefragabilă că exprimă adevărul și că nu trebuie contrazisă de o altă hotărâre (obligativitatea).

Totodată potrivit **art. 70 alin. (1) Cod Administrativ**, dacă inițiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil.

Mai mult, cu privire la încălcarea dreptului discreționar din partea Primăriei mun. Chișinău, instanța reține **prevederile art. 225 alin. (2) Cod Administrativ**: verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

- a) și-a exercitat dreptul discreționar;
- b) a luat în considerare toate faptele relevante;
- c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;
- d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Astfel raportînd normele menționate supra la dispoziția contestată, judecătorul reține că, în contradicție cu prevederile **art.art. 118 alin. (1)-(3) și 120 alin. (1) lit.f) Cod Administrativ**, dispoziția Primarului orașului *****, nr.***** în partea ce ține de suspendarea executării lucrărilor de construcție în terenul cu nr. cadastral *****, precum și prescripția Arhitectului-șef din cadrul Primăriei orașului *****/n din *****, nu cuprinde descrierea procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului actului adoptat, or motivarea completă este obligatorie, fiind parte integrantă a actului administrativ individual, condiționînd legalitatea acestuia.

Totodată, judecătorul analizînd argumentele titularului cererii referitoare la circumstanțele care impun aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii în corelație cu raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului prin prisma rigorilor consacrate la art. 214 din Codul administrativ, riscul existenței *periculum in mora* și asigurarea unui echilibru între interesele părților, conchide că, motivele invocate de titularul cererii în acest sens sunt plauzibile și justificate, circumstanțe ce determină judecătorul să dea curs cererii de aplicare a măsurilor de asigurare cu dispunerea suspendării executării dispoziției Primarului orașului *****, nr.***** în partea ce ține de suspendarea executării lucrărilor de construcție în terenul cu nr. cadastral *****, precum și a prescripției prescripției Arhitectului-șef din cadrul Primăriei orașului *****/n din *****.

Astfel, judecătorul reține ca concludente alegațiile titularului cererii ce vizează declanșarea unui pericol iminent și generarea unor prejudicii ireversibile în cazul neaplicării măsurilor de asigurare, or, actele juridice anexate la cerere și anume în conformitate cu prevederile 4.2. lit. b) din Contractul nr. ***** din *****, FPC „*****” SRL s-a obligat să organizeze și să administreze toate lucrările de antrepriză, necesare pentru edificarea și recepția finală a construcțiilor, după semnarea contractului. Mai mult conform prevederilor pct. 3.3. lit. b) din contractul nr. ***** din *****, FPC „*****” SRL i-a revenit ***** din volumul total de construcții, în opinia judecătorului atestă într-o manieră clară existența

unor procese și relații juridice în derulare, sistarea cărora inevitabil va avea un impact defavorabil asupra FPC „*****” SRL și colateral asupra angajaților săi precum și societăților comerciale contractante, legate în lanțul comun de activitate în construcții.

Totodată, judecătorul consideră elocvent de a remarca faptul că, aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii nu este aptă să prejudice fondul cauzei în condițiile în care legislatorul conferă expres dreptul de a suspenda executarea actului administrativ pe motivul reținut în prezenta speță, o abordare inversă ar constitui un non sens juridic și ar lipsi de eficiență practică dispozițiile art. 172 alin. (2) lit. a) și art. 214 alin. (2) Cod Administrativ, elocventă în acest sens este concluzia Curții Europene a Drepturilor Omului care a reiterat principiul conform căruia scopul Convenției nu este de a proteja drepturile teoretice sau iluzorii ci cele concrete și efective.

Raționamentele judecătorului reliefate supra derivă inter alia inclusiv din decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3r-***** (*****) din ***** (irevocabilă) pe cauze similare.

În conformitate cu prevederile art. art. 172, 214, 230 Cod Administrativ, judecătorul,
d i s p u n e :

Cererea avocatului ***** în interesul reclamantului FPC ”*****” SRL privind suspendarea executării dispoziției Primarului orașului ***** nr.***** în partea ce ține de suspendarea executării lucrărilor de construcție executate de FPC ”*****” SRL la blocurile locative cu nr. cadastrale *****, *****, *****, ***** și *****, precum și suspendarea executării prescripției Arhitectului-șef din cadrul Primăriei orașului ***** f/n din *****, se admite.

Se suspendă executarea dispoziției Primarului orașului ***** nr.***** în partea ce ține de suspendarea executării lucrărilor de construcție executate de FPC ”*****” SRL la blocurile locative cu nr. cadastrale *****, *****, *****, ***** și *****, de pe terenul cu nr. cadastral *****, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Se suspendă executarea prescripției Arhitectului-șef din cadrul Primăriei orașului ***** f/n din *****, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Încheierea se execută imediat însă este pasibilă de atac cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile de la notificare, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

Judecătorul

Cazacu Grigorii